

Żywa historia Gorlic — wywiad z panem Zbigniewem Majchrem

Wywiad z panem Zbigniewem Majchrem dotyczący cmentarza nr 123 Łużna-Pustki.

Zbigniew Majcher

Zbigniew Majcher urodził się w 1932 roku. Zmarł 2 kwietnia 2019 roku. Pełnił funkcję członka zarządu Gminnej Spółdzielni w Łużnej, głównego księgowego Gminnej Spółdzielni w Łużnej oraz kierownika Działu Rozładunku i Ekspedycji w Powiatowym Związku Gminnych Spółdzielni w Gorlicach. Był wieloletnim kustoszem cmentarza wojennego na Pustkach — objął tę funkcję społeczną po swoim ojcu Ignacym. Występował w teatrze amatorskim w Łużnej oraz śpiewał w chórze w Gorlicach.

Wywiad z panem Zbigniewem Majchrem przeprowadzony 25 maja 2017 roku przez Urszulę Karasińską (pracownicę MBP w Gorlicach) w Łużnej.

Spis treści:

- [00:00:15](#) — 1907 rok — zamieszkanie przez rodzinę Majchrów na Pustkach w Łużnej
- [00:01:00](#) — wysiedlenie podczas I wojny światowej do Czarnego Dunajca
- [00:01:14](#) — powrót po ofensywie i zamieszkanie w ziemiance
- [00:02:01](#) — mama Zbigniewa Majchra świadkiem budowy cmentarza przez jeńców włoskich
- [00:02:45](#) — kamienie na budowę zwożone kolibami z sąsiedniego kamieniołomu
- [00:03:15](#) — „pamiętam belki podszynowe”
- [00:03:30](#) — piękne ogrodzenie cmentarza sztachetowym płotem
- [00:04:16](#) — podczas wojny dbanie o cmentarz przez Niemców
- [00:05:00](#) — w 1942 roku na wieży Niemcy wywiesili swoją flagę ze swastyką, a rano wisiła już polska flaga
- [00:06:15](#) — „partyzantka tutaj była bardzo czynna”
- [00:06:30](#) — porucznik Miedziarek — dowódca AK
- [00:08:00](#) — opowieść o włoskich jeńcach
- [00:10:10](#) — pokoleniowa opieka nad cmentarzem (najpierw ojciec, potem syn)
- [00:11:10](#) — dawniej za bramą cmentarza co roku 3 maja odbywała się suma; obecnie tylko czasami są tam odprowadzane msze, w których głównie uczestniczą wycieczki zwiedzające Pustki, a ołtarzem jest wówczas pożyczany stół
- [00:12:30](#) — Zbigniew Majcher od 1960 roku oprowadza wycieczki i opiekuje się społecznie cmentarzem
- [00:13:15](#) — „za PRL-u sprzątaaliśmy cmentarz”
- [00:14:00](#) — „nie zależało mi na medalach”
- [00:15:10](#) — „leży tu Łużniak — Stępień Michał”
- [00:17:45](#) — podczas renowacji cmentarza trochę zmieniono jego wygląd
- [00:18:45](#) — tajemnica Pustek — legenda o zamku i poszukiwaniu tunelu
- [00:20:10](#) — równanie okopów, pozostałości po bitwie
- [00:22:30](#) — opis cmentarza na Pustkach: pochowani i mogiły
- [00:24:50](#) — pożar gontyny 29 czerwca 1985 roku
- [00:26:50](#) — „ziemia pod cmentarzem należała do Żyda z Biecza Natana Szteina”
- [00:28:50](#) — podczas okupacji Radzikowie z Łużnej ratowali Żydów — zapłacili za to najwyższą cenę
- [00:30:45](#) — pierwsze spotkanie z Niemcami w 1939 roku
- [00:35:45](#) — siedem rodzin żydowskich w Łużnej — Jakub Pelcer zwany Jankielem ukrywał się u rodziny Wałęgów

Serdeczne podziękowania dla pani Teresy Klimek za pomoc przy poszukiwaniach osób chętnych do udzielenia

wywiadu.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Stanisława Gabryela w Gorlicach oraz osoby udzielające wywiadów i udostępniające materiały opublikowane na www.mbpgorlice.info oraz innych stronach internetowych biblioteki, w tym stronach mediów społecznościowych MBP w Gorlicach, zastrzegają sobie pełnię praw autorskich do dalszego wykorzystania treści udostępnionych w sekcji *Świadkowie lokalnej historii*. Wyklucza się wykorzystanie opublikowanych materiałów przez osoby trzecie bez wcześniejszego uzyskania zezwolenia. Wszystkie prawa zastrzeżone ©.